

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 3. Dispositiones quomodo concurrunt ad
Generationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

quam non convincit, quia videtur, quod productio passionum, non sit generatio vulgariter, neque enim dicitur, quod Materia generet quantitatem, sed potius emanat, & aqua calefacta reducens se ad statum pristinum, non dicitur generare frigus, sed emanare.

Punctum Difficultatis 3.

Dispositiones quomodo concurrunt ad Generationem.

Proest procedere quaestio, vel de productione, vel etiam conservatione formarum. Quod attinet ad productionem:

ASSERO I. *Respectu formae Materialis, concurrere dispositiones & dispositivae & effectivae.* Dispositivae quidem; quia materia de se indifferens, ad hanc, vel illam formam recipiendam, & impotens naturaliter illam recipere, nisi compleatur per dispositiones, sit ut complementum illud Materiae teneat se ex parte Materiae, eamque disponat. Ergo illae formae ita disponentes, censendae erunt dispositivae concurrere. Quod autem etiam concurrant effectivae; Ratio est, quia substantiae agunt, non nisi mediis accidentibus.

ASSERO II. *Etiam respectu formae Spiritualis substantialis, concurrere accidentia dispositivae.* Quia Materia sine illis dispositionibus; naturaliter non est apta ad recipiendam formam spirituales; imò etiam concurrunt quodammodo moraliter; quia non nisi his positis, movetur quodammodo Deus, ad producendam formam spirituales, ita, ut si produceret illam, non ad exigentiam dispositionum, censeretur miraculose agere.

ASSERO III. *Respectu formae Spiritualis, dispositiones non concurrere effectivae;* quia anima spiritualis non nisi creatur.

An autem in suo conservari in corpore, pendeat anima à dispositionibus difficultatem instituit Oviedo hic Controvers. 1. punct. 4. ubi censet, quod illae dispositiones, quae mortaliter causant productionem formae spiritualis, non possint postea dependere à forma. Quod certum est, de dependentia per se, jam enim supponuntur existere ante formam; adeoque habere omnes causas ad sui existentiam requisitas. Cum ergo eo casu non influat forma in illarum esse, non est ratio cur postea influat. Ex accidenti tamen, possunt conservari à forma, quia scilicet forma posita, procurat augmentum, intensionem qualitatum similium illis, quae ad se disponebant. Illud autem augmentum adfert, vim magis resistivam contrariis dispositionibus.

An autem in suo conservari, dependeat forma à dispositionibus, difficilius est decidere.

Nam imprimis hoc difficultatem habet, cum forma conserveat dispositiones, quomodo illae vicissim conservabunt formam? sed satisfieri posset difficultati, quod dispositiones conserventur à forma non nisi per accidentia; hinc adhuc illae, poterunt per se concurrere, ad conservationem formae; sine hoc, quod se mutuo recausent. Est & alia difficultas ex Oviedo. Dispositiones non sunt priores formae in genere causae efficientis, non etiam in genere causae Materialis, aptando Materiam, sicut aptat quantitas. Ergo tantum influunt moraliter, determinando principium productivum illius, ad productionem ejusdem, semel autem jam producta formae influxus ille moralis, non est necessarius ad conservationem. Quod ipsum probat, quia forma semel producta per suam entitatem petit conservari à Deo. Ergo movebitur Deus potius exigentia ipsius formae ad illam conservandam, quam exigentia dispositionum. Sed & huic difficultati satisfieri potest. Nam falso supponit, respectu formarum materialium, non habere se dispositiones effectivae; cum mediis non nisi accidentibus, formae substantiales Materiales producantur. Immerito etiam supponit, solam quantitatem esse causam dispositivam: Videndo enim materiam, talibus dispositionibus effectivam, esse capacem recipiendi talem formam, non positis autem, non esse capacem, bene inferimus, disponi materiam per illas dispositiones. Quia si bene inferimus ex eo, quia positis his causis, sequitur hic effectus, has causas concurrere effectivae. Ergo etiam ex eo, quia positis his dispositionibus, materia est apta ad recipiendum, non positis, non est apta; bene inferemus disponi materiam per has dispositiones. Et quamvis respectu productionis animae rationalis non nisi moraliter concurrant dispositiones, respectu tamen unionis ipsius concurrunt dispositivae Physice omnino. Quia etiam animam rationalem, non est proximè apta recipere materia sine dispositionibus certis. Quod autem addit; formam semel productam, per suam entitatem petere à Deo ut conserveatur, si res sit de anima rationali, vera est doctrina; cum illa petat esse immortalis, secundum suam entitatem. Caterum si res sit de hoc, cur petat anima conservari unita corporis; id rejici debet potius in conditionem dispositionum. Si enim solum sua entitate petit conservari, non esset ratio, cur non peteret pro semper conservari, in corpore; & si dispositiones ad illius uniti concurrunt materialiter, cur non etiam concurrent ad petitionem, ut conserveatur in corpore. Quod etiam attinet ad formas Materiales, non videtur, quod petitio conservationis earundem, referri debeat in entitatem formarum Materialium ipsam; non videtur enim, quod aliqua entitas substantialis, saltem ex istis quae defacto dantur, determinata sit, ut non nisi

nisi ad certum tempus, sibi velit bene, adeoque se velit conservari ad certum tempus. Potius ergo id referendum est, in dispositiones. Ut autem distinctim de hac conservatione loquamur. *Hinc*

ASSERO I. *Dispositiones non concurrere ad conservationem simpliciter animæ rationalis.*

RATIO est. Tum quia de se est immortalis, adeoque de se habens exigentiam, ad conservari in semper. Tum quia nullis positis dispositionibus, ut pote materialibus, illisque corruptis, defacto durat anima in statu separationis. Tum quia quando anima æternat, vel miraculose conservatur, vel non. Si miraculose? Ergo datur in natura principium destructivum animæ. Si non miraculose, Ergo ad exigentiam Naturalem. Sed hæc non est exigentia dispositionum, nam non possunt melius velle dispositiones, alteri à se distincto, v. g. animæ, quam sibi velint. Ergo si nolunt sibi conservationem æternam, nec illam exigent animæ. Et cum hæc exigentia, non possit in aliquid aliud referri, debet referri in animam rationalem ipsam.

ASSERO II. *Conservationem animæ rationalis restrictè acceptam, hoc est per ordinem ad conservationem ejus in corpore, pendere à dispositionibus tam in genere causæ moralis, quam in genere causæ dispositivæ Physicæ.*

IN GENERE quidem causæ moralis; quia exigunt à Deo, non nisi eousque unitam illam corpori conservare, quousque illæ durant. Quod autem concurrant in genere causæ dispositivæ Physicæ.

RATIO est. Tum quia, ut dictum supra, ita concurrunt, etiam in primo instanti productionis animæ. Tum quia videmus talibus dispositionibus positis, servari animam rationalem in corpore, & non servari illis corruptis. Unde medici prædicere possunt mortem. Malitia humana invenit modus, itemque justitia vindictiva, separandi animam à corpore, reddereque materiam inhabilem, ad informari hic & nunc ab illa. Ergo apparet, dispositiones ad conservationem animæ in corpore, concurrere Physicè dispositivæ, & sicut, secundum dicta immediate, censemus aliquid concurrere Physicè effectivè, quando eo posito, videmus poni effectum, & non posito illo, vel aliquo locum illius supplente, videmus non poni effectum; cæteraque adsint paria, colligimus inde influxum in genere causæ efficientis. Ergo cum videmus illis dispositionibus positis, disponi materiam, non positus illis, aut aliquo illarum locum supplente, non disponi, bene inferemus, dispositivè concurrere, illas dispositiones ad conservandam animam in corpore.

ASSERO III. *Conservationem animæ rationalis in corpore, compleri duabus exigentiis. In primis exigentiâ, quam habent dispositiones ad con-*

servandam animam in corpore, ut dictum immediate. Deinde exigentiâ, quâ exigit ipsa forma, positis his dispositionibus servari in corpore unita.

RATIO. Quia nulla est ratio negandi hanc exigentiam animæ. Et sicut non sola anima exigit, dispositiones, sed & dispositiones animam, ita & in conservati, eodem modo se habebunt.

Quæ autem in hoc asserto dicta sunt, consequenter dici debent de anima Materiali. Cujus in hoc major est connexio cum dispositionibus, quia destructis illis, non habet jam jus existendi.

DIFFICULTAS II.

De Generatione Substantiali viventium.

Triplex Generatio viventium ordinariè assignatur. Primò. Lato modo prout importat Generationem viventis, & sic dicantur nasci etiam vermes ex putri, folia ex ramo. Secundo modo in quantum vivens generat vivens simile, & hoc modo sumpta generatio hic explicabitur. Tercio modo, pro generatione, quæ fit per cognitionem, de qua, par. D. 9. n. 219. Generationi viventium, appropriatum nomen est, Nativitas; quam vel activè, vel passivè accipere possumus. Nativitas activè sumpta, supponit pro productione faciente nasci, seu pro exercitio generandi. Jam autem Nativitas passivè spectata, tenet se ex parte geniti, & est generatio passiva, seu id quod, respondet exercitio generandi.

DIcENDUM est. *Generationem pro Nativitate sumptam, bene definiri. Quod sit Origo viventis à vivente principio conjuncto, in similitudinem naturæ.* Sunt verba S. Thomæ 1. p. quæst. 27. art. 2. Coincidunt verba Damasceni. lib. 15. cap. 5. ex cuius verbis conficitur hæc descriptio. *Quod sit productio Rei alicujus ex alicujus Substantia in similitudinem naturæ.* Hoc idem innuit Aristoteles, 2. de Anima. cap. 4. Hoc in viventium (inquit) operibus, maxime est naturale; nam quidem quæ perfecta sunt, & non mutila, vel quæ non sponte nascuntur, alterum tale facere, quale ipsum, velut animal, plantam idem plantam. Qui quidem locutus probat, generationem debere esse in similitudinem naturæ; quod verò debeat esse à principio conjuncto, indicat Aristoteles &c. Eth. cap. 12.

EXPLICATUR definitio. Ly Origo accipitur pro Genere. Nam est commune quiddam etiam generationi non viventium. Additur *viventis* ut excludatur Generatio, quæ ignis unus, generat ignem alium. Ly à vivente indicat imprimis, quod debeat vitaliter se movere generans: particula enim *A*, est nota principii productivi. Indicat rursum, quod non sufficiat ad